

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szak

A DESZKI HOLT-MAROS

TÁJVIZSGÁLATA ÉS

ÉRTÉKELÉSE

Belső konzulens: Dr. Nádasy László Zoltán
tájépítésszámológ
egyetemi adjunktus

Belső konzulens
intézete/tanszéke: Tájépítészeti,
Településtervezési és
Díszkertészeti Intézet
Tájvédelmi és
Tájrehabilitációs tanszék

Készítette: Hegedűs Zoltán

Budapest

2024

Kivonat

Általánosan elmondható, hogy ez a gazdag történelmi múlttal rendelkező település tervei közé vette a múltjában nagy jelentőséggel rendelkező holtág rehabilitálását. Ezen cél összefügg az országos víziturizmus-fejlesztési tervekkel is. Azonban ezek megvalósulásának ideje még bizonytalan. Ugyanakkor Deszk telkek átsorolásával jelezte szándékát egy szabadidős és rekreációs terület megvalósítására. Azonban az, hogy milyen célt adnak a területnek és a rehabilitálásnak, közelebbről még nem meghatározott. Az általam végzett terepi vizsgálatok alapján nem található a területen olyan értékes növénytársulás, mely jelentős károsodást szenvedne egy ilyen projekt során. Ebből kifolyólag lehetséges a környezetvédelmi és turisztikai célú fejlesztés is, de a holtág szakaszainak adottságaiból adódóan akár ötvözni is lehet ezeket. Nagyban befolyásolja a rehabilitáció mikéntjét, hogy a egyes szakaszokat milyen szélességben tervezik megvalósítani. Az általam felvázolt teljes szélesség, mely a növényzet széléig tart, jóval nagyobb, mint a korábbi folyómeder szélessége, valamint szintén kérdéses, hogy a település mit kezd a jelenleg inaktív bányaterületekkel. A legnagyobb problémát a vízutánpótlás jelenti a területen, az erősödő aszály és a csökkenő talajvíz következtében, mely mind a mezőgazdaságra, mind a holtágra nagy hatást gyakorol. Szintén kérdéses hogy más Országos szintű beruházások, felélesztések, mint a Bánáti út milyen kihatással lesznek a területre. Vizsgálataim alapján környezeti tényező nem gátol egy sikeres rehabilitálást. Ezen megvalósítására azonban a környéken több példát is prezentált az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a 2000-res évek elején rehabilitált Újszegedi Holt-Maros valamint a 2019-2023-ig tartó Gyálai Holt-Tisza kármentesítése során. Az általam összegyűjtött adatok és elvégzett vizsgálatok hozzá járulhatnak egy olyan rehabilitálás megvalósításához, amely kihasználja a környezet nyújtotta lehetőségeket.

javaslataimmal egy ideális koncepciót vetíték előre, mellyel nem csupán a megfigyelt problémákra igyekeztem megoldást nyújtani, hanem esetlegesen a mintaterületemen túlnyúlóan is fejlesztené az ország és a település vízmegtartását. Ugyanakkor az, hogy a település célként fogalmazta meg egy rehabilitáció megvalósítását egy olyan irány és szemlélet, melyet a megvalósítástól függetlenül követendőnek gondolok.